ИСПИТНА ПИТАЊА ИЗ ПРЕДМЕТА ГРАЂАНСКО ПРАВО – ОПШТИ ДЕО И СТВАРНО ПРАВО

НАПОМЕНА: Испитна питања примењују се почев од јунског испитног рока 2026. године на студенте који су први пут уписали прву годину основних академских студија 2006. године.

Испитна питања имају оријентациони карактер, те испитивач задржава право да, у оквиру важећег наставног програма, питања формулише и на другачији начин.

ГРАЂАНСКО ПРАВО – ОПШТИ ДЕО

Испитна питања су формулисана у складу са испитном материјом наведеном у уџбенику О. Станковић, В. В. Водинелић, *Увод у грађанско право*, сва издања након 1996. године, при чему бројеви наведени уз свако питање упућују на одговарајуће пасусе у уџбенику, а не на бројеве страница.

Одређена питања се припремају и на основу садржаја *Читанке за Грађанско право – општи део и Стварно право*, што ће бити посебно назначено код тих питања.

1. Појам, предмет и систематике грађанског права (7, 732–738, 711–720)
2. Метод грађанског права (8–14, 739–770)
3. Извори грађанског права код нас (65–70)
4. Субјекти права, уопште о правној, пословној и деликтној способности (114–117)
5. Правна способност физичких лица (118–120)
6. Престанак правне способности физичких лица, проглашење несталог лица за умрло, цивилна смрт и коморијенти (121–127; изводи из Закона о ванпарничном поступку из Читанке)
7. Пословна способност физичких лица (128–142; изводи из Породичног закона из Читанке; изводи из Закона о ванпарничном поступку из Читанке)
8. Деликтна способност физичких лица (143; изводи из Закона о облигационим односима из Читанке)
9. Атрибути физичких лица: лично име, држављанство, пребивалиште и боравиште (144–164; изводи из Породичног закона о личном имену из Читанке)
10. Појам и карактеристике правних лица (166–172)
11. Начело правне раздвојености (одвојености) и одступања од начела (173–183)
12. Функције правних лица (184–191)
13. Врсте правних лица: удружења и установе (197–233)
14. Задужбине (217–225)
15. Правна, пословна и деликтна способност правних лица (272–286)
16. Настанак и престанак правних лица (258–269)
17. Атрибути правних лица: име, седиште, држављанство (249–256)
18. Теорије (схватања) о правном лицу (287–290)
19. Појам субјективног грађанског права (292)
20. Апсолутна и релативна права – релативна (облигациона) права (295–302)
21. Заједничке (подељене) и солидарне облигације (301–302)
22. Апсолутна и релативна права – апсолутна права (304–307)

23. Правне моћи (преображајна права) (308–310)
24. Стварна права (311–316)
25. Права ауторства: ауторско право и друга права интелектуалне својине (318–348)
26. Ауторско право (319–330)
27. Проналазачко право и патент (331–334)
28. Узорак и модел, жиг, географска ознака порекла и знак квалитета производа (341–348)
29. Лична права (права личности) (349–360, 362–363, 366–386, 388–393)
30. Класификација субјективних права по другим критеријумима (имовинска и неимовинска права, преносива и непреносива права) (293–294)
31. Забрана злоупотребе права (624–628)
32. Појам застарелости (594–598)
33. Застој застаревања (600–601)
34. Прекид застаревања (599)
35. Појам преклузије (605–607)
36. Правне чињенице (466–469)
37. Правне претпоставке и фикције (667–670)
38. Правни промет и врсте правног промета (397–402 и 405–406)
39. Универзална и сингуларна сукцесија (403–404)
40. Оригинарно и деривативно стицање права (407–408)
41. Персонална суброгација: цесија, преузимање дуга, преузимање испуњења и приступање дугу (409–411; изводи из Закона о облигационим односима из Читанке)
42. Реална суброгација (413–415)
43. Појам правног посла (470)
44. Изјава воље (471–472)
45. Једнострани и двострани правни послови (474–478)
46. Теретни и доброчини правни послови (479)
47. Каузални и апстрактни правни послови (485–486)
48. Формални и неформални правни послови (481–484)
49. Правни послови међу живима и правни послови за случај смрти (480)
50. Непостојећи правни послови (533–535)
51. Ништави правни послови (503–504 и 507–516; изводи из Закона о облигационим односима из Читанке)
52. Привидни (фиктивни и симуловани) правни послови (512–513; изводи из Закона о облигационим односима из Читанке)
53. Рушљиви правни послови (517–532; изводи из Закона о облигационим односима из Читанке)
54. Мане воље: заблуда, превара и претња (520–528)
55. Последице неважности правних послова (504–506)
56. Важније врсте уговора: једнострано и двострано обавезни, комутативни и алеаторни, лични и нелични, реални (487–501)
57. Модалитети правних послова – услов (537–549)
58. Модалитети правних послова – рок (550–554)
59. Модалитети правних послова – налог (555)
60. Појам и врсте заступништва (556–567; изводи из Закона о облигационим односима из Читанке)

61. Уговорно заступништво – пуномоћство (568–580; изводи из Закона о облигационим односима из Читанке)
62. Законско и статутарно заступништво (581–583 и 590–592; изводи из Закона о облигационим односима из Читанке)
63. Судско заступништво (581 и 586–589; изводи из Закона о облигационим односима из Читанке)
64. Појам грађанскоправног деликта (612–614)
65. Појам, врсте и накнада штете (615, 619–621)
66. Основи одговорности (617–618, 622; изводи из Закона о облигационим односима из Читанке)
67. Заштита права (631–645, 648–659)
68. Судска заштита (660–666, 671)
69. Вансудска заштита: самопомоћ, нужна одбрана и крајња нужда (675–697)

СТВАРНО ПРАВО

Испитна питања су формулисана у складу са испитном материјом наведеном у уџбенику Д. Николић *et al*., *Стварно право*, 2. издање, Службени гласник, Београд, 2026. године, при чему бројеви наведени уз свако питање упућују на одговарајуће пасусе у уџбенику, а не на бројеве страница.

1. Појам стварног права (1–4, 22–25)
2. Начела стварног права (26, 34–66)
3. Општи појам ствари (67, 75–78)
4. Ствар као целина и елементи ствари (79–86)
5. Суплементи ствари: прираст, прираштај, плод и припадак (87–96)
6. Генеричне и индивидуално одређене ствари, заменљиве и незаменљиве ствари (97–104, 135–137)
7. Непокретне и покретне ствари (105–121, 125–129)
8. Начело јединства непокретности (122–124)
9. Дељиве и недељиве ствари, потрошне и непотрошне ствари (131–134, 138–140)
10. Вредносно процењиве и вредносно непроцењиве ствари, ствари у правном промету и ствари ван правног промета, збирне ствари (141–149)
11. Појам државине (151–154, 162–163)
12. Субјективна и објективна концепција државине (155–159)
13. Детенција (152, 167–168)
14. Државина наследника (153, 193–195)
15. Субјект и објект (предмет) државине (169–171)
16. Посредна и непосредна државина, искључива (самостална) државина и судржавина (153, 172–178, 196–197)
17. Законита и незаконита државина (180–184)
18. Савесна и несавесна државина (185–189)
19. Права и манљива државина (190–192)
20. Стицање и престанак државине (198–201)
21. Општи појам заштите државине (203–205, 208)
22. Вансудска заштита државине: самопомоћ (208–213)

23. Судска заштита државине: посесорна тужба (208, 214–223)
24. Опште карактеристике посесорног поступка (224–225, 229–233)
25. Приговори туженог у посесорном поступку (224, 226–228)
26. Публицирање права на непокретним стварима (1418–1420)
27. Функције катастра непокретности (1447–1449)
28. Начело уписа (1451–1454)
29. Начело поуздања (1455–1457, 1464)
30. Начело јавности (публицитета) (1465, 1467–1470)
31. Начело првенства (приоритета) (1471–1472, 1475–1476)
32. Начело обавезности (официјелности) (1477, 1479–1480)
33. Начело законитости (легалитета) (1482, 1484–1485, 1487–1489)
34. Начело одређености (специјалности) (1490–1491)
35. Начело књижног претходника (1493, 1495–1497)
36. Књижна права (1508–1510)
37. Уписи у катастар непокретности: упис непокретности (1511–1514, 1516–1518)
38. Уписи у катастар непокретности: упис стварних права (1511, 1520–1528)
39. Уписи у катастар непокретности: предбележба (1511, 1532–1538)
40. Уписи у катастар непокретности: забележба (1511, 1539–1542)
41. Општи услови за уписе у катастар непокретности (1543–1559, 1561–1564)
42. Поступак уписа у катастар непокретности (1565–1578)
43. Општа разматрања: појам права својине, субјекти, објекти, врсте, карактеристике и функције права својине (239, 242, 248, 250–264, 266–274)
44. Појам сусвојине (278–283, 285–286)
45. Правни положај сувласника у погледу удела (287–293)
46. Правни положај сувласника у погледу целе ствари (294–314)
47. Стицање сусвојине (315–322)
48. Престанак сусвојине (323–338)
49. Појам и особине заједничке својине (340–345)
50. Заједничка својина супружника (346–353)
51. Управљање и располагање заједничком својином супружника (360–366)
52. Располагање једног брачног друга заједничком својином (367–375)
53. Деоба заједничке својине супружника (376–378, 380–381)
54. Заједничка својина ванбрачних партнера (382–385)
55. Заједничка својина чланова породичне заједнице (386–387)
56. Заједничка својина санаследника (388–390)
57. Појам и услови етажне својине (391–395, 400)
58. Објекат етажне својине (401–407)
59. Права и обавезе етажног власника на посебном делу зграде, на заједничким деловима зграде и на земљишној парцели (409–425)
60. Управљање етажном својином (426–441)
61. Стицање етажне својине (442–448)
62. Француски систем транслаторног дејства уговора (453)
63. Немачки систем апстрактне традиције (454)
64. Општи услови за стицање права својине на основу уговора са претходним власником (455–462)
65. Начин стицања код покретних ствари (463–469)
66. Фиктивне предаје (466–469)

67. Задржавање права својине продавца после предаје (1057)
68. Начин стицања код непокретних ствари (470–472)
69. Ванкњижна својина (473)
70. Вишеструко отуђење (474)
71. Стицање права својине поуздањем у регистар непокретности (475–480)
72. Стицање права својине на покретним стварима од невласника (481–483, 490–494, 496–497, 505–506, 508, 511–513, 521, 525, 530)
73. Појам, дејство и функције одржаја (540–545)
74. Услови за примену института одржаја (547–555)
75. Редовни одржај (557–563)
76. Ванредни одржај (564–566)
77. Окупација (567–568, 571–572, 576–580, 582–583)
78. Налаз изгубљене ствари (585–587, 593–611)
79. Појам експропријације (642–644)
80. Врсте експропријације (645–649)
81. Субјекти и предмет експропријације (658–663)
82. Јавни интерес и накнада за експроприсану непокретност (664–671)
83. Појам национализације (724–727)
84. Стицање права својине одвајањем плодова (737, 739–745)
85. Грађење на туђем земљишту (747–752)
86. Вршење права својине (807–812, 814–818)
87. Ограничења права својине (824–840)
88. Престанак права својине (841–857)
89. Уопште о правној заштити субјективних права (1579–1590)
90. Реивиндикациона тужба (1591–1598)
91. Публицијанска тужба (1599–1604)
92. Тужба због узнемиравања (1605–1611)
93. Појам и важније врсте суседских права (858–860, 863–865, 867–879, 893–894)
94. Начела суседског права (866)
95. Појам и врсте штетних имисија (880–892)
96. Заштита суседског права (895–899, 903–906)
97. Појам, врсте и заштита службености (908–910, 916–918, 926–930)
98. Начела службености (919–925)
99. Појам и карактеристике стварних службености (931–933)
100. Стицање стварних службености на основу правног посла (943–944)
101. Стицање стварних службености на основу одржаја (945–952)
102. Стицање стварних службености на основу одлуке државног органа (953–956)
103. Престанак стварних службености (957–964)
104. Конфесорна тужба (1612–1615)
105. Појам и карактеристике личних службености (965–970, 975–979)
106. Појам и карактеристике права плодоуживања (*ususfructus*) (968, 971–974)
107. Права и обавезе плодоуживаоца (981–1010)
108. Стицање права плодоуживања (1013–1020)
109. Престанак права плодоуживања (1021–1033)
110. Појам и карактеристике права употребе (*usus*) (969, 971–974, 988–993, 997, 999)

111. Појам и карактеристике права становања (*habitatio*) (970–974, 988–989, 997, 999)
112. Појам и функције заложног права (1044–1046, 1050–1551)
113. Врсте заложног права (1060–1079)
114. Уговорно заложно право (1062–1063)
115. Уговорно-судско заложно право (1062, 1064)
116. Судско заложно право (1062, 1065–1068)
117. Законско заложно право (1062, 1069–1072)
118. Начело акцесорности заложног права (1080, 1082–1093)
119. Начело недељивости заложног права (1080, 1094)
120. Начело првенства (приоритета) заложног права (1080, 1095–1099)
121. Начело одређености (специјалности) заложног права (1080, 1100–1102)
122. Начело јавности (публицитета) заложног права (1080, 1103–1104)
123. Начело официјелности заложног права (1080, 1105–1110)
124. Појам и предмет ручне залоге (1113–1115, 1119–1120)
125. Стицање ручне залоге (1121–1123)
126. Права и обавезе залогопримца (1124, 1135–1136)
127. Права и обавезе залогодавца (1125)
128. Располагање ручном залогом (1226–1229)
129. Намирење у случају ручне залоге (1130–1131)
130. Престанак ручне залоге (1132–1134)
131. Заложноправна тужба (1616–1618)
132. Појам и предмет регистроване залоге (1139, 1144–1149)
133. Стицање регистроване залоге (1150–1154)
134. Намирење у случају регистроване залоге (1161–1166)
135. Појам и предмет залоге потраживања (1172–1176, 1178–1180)
136. Права и обавезе залогопримца потраживања (1181–1186)
137. Појам и предмет хипотеке (1197–1202, 1206–1215)
138. Потраживање обезбеђено хипотеком (1203–1205)
139. Стицање хипотеке (1218–1225)
140. Права и обавезе власника хипотековане непокретности (1226)
141. Права и обавезе хипотекара (1227)
142. Располагање хипотеком (1228–1232)
143. Намирење у случају хипотеке (1233–1246)
144. Престанак хипотеке (1247–1249)
145. Заснивање нове хипотеке (1250–1251)
146. Појам и предмет права ретенције (1258–1259, 1267–1269, 1274–1276)
147. Стицање ретенције (1272–1278)
148. Права и обавезе ретинента (1265–1266)
149. Појам права прече куповине (1284–1286, 1288–1289)
150. Садржина права прече куповине (1290–1300)
151. Законско и уговорно право прече куповине (1301, 1303–1312)
152. Појам и правна природа закупа (1314, 1322–1329)
153. Настанак и престанак закупа (1315–1320, 1332)
154. Појам и правна природа стварног терета (1333–1339, 1350)
155. Појам права грађења (1359–1361, 1368, 1374–1377)